

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: עובדיה	שם משפחה: זקס
-----------------	---------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם נעורים:	בלועזית Sachs	שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: סקס
תאריך לידה: 24.11.1929	מין: ז / נ	שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: עובדיה
ארץ לידה: צ'כוסלובקיה	בלועזית Ternova	מקום לידה (ישוב, מחוז): טרנובה
שם פרטי ושם נעורים של האם: רבקה אדלר		שם פרטי של האב: יצחק דב
שם נעורים של האישה:	שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):	
ארץ המגורים: צ'כוסלובקיה	בלועזית Ternova	מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: טרנובה
חבר בארגון או בתנועה:	מקצוע לפני המלחמה:	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה:
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): טרנובה בצ'כוסלובקיה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי? Mateszalka אפריל 1944 במשך כחודש		
האם היית במחנות? אילו ומתי? 1944- אושוויץ, 2.6.1944 בוכנוולד, טרזינשטט		
תאריך השחרור: 8.5.1945	מקום השחרור:	
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)? טרנובה		האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה? Landsberg
שם האנייה (אם עלה בדרך הים): קדמה	שנת עליה: 1948	מקומות/מחנות בדרך לארץ:

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

אבא שלי היה סוחר בפירות, בעיקר תפוחים, אמא שלי הייתה עקרת בית. היינו שישה בנים, ארבעה נספו באושוויץ. בבוקר למדתי בבית ספר צ'כי ואחר הצהריים הלכתי ל"חדר". גרנו בכפר, גידלנו ירקות בגינה. החיים היו טובים ופשוטים.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביונדראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אווקואציה למרכז ברית המועצות):

בשנת 1938 ההונגרים כבשו את האזור שלנו. נשארנו בטרנובה, אבל חיינו בפחד. כל חודש נאלצנו לתת פרה לגרמנים. מכיוון שלא הייתה לנו, היינו צריכים לקנות פרה ולמסור אותה לגרמנים. הייתה תחנת איסוף באיזו עיר. כל חודש נאלצתי לצעוד 25 ק"מ עם הפרה.

באפריל 1944 נכנסנו לגטו Mateszalka בהונגריה, שם היינו כחודש. לאחר מכן העבירו אותנו לאושוויץ, שם שהינו בערך עשרה ימים. היו נשים וילדים מעבר לגדר ששיחקו בכדור. כל הזמן עמדתי ליד הגדר, בתקווה שאולי אראה את אמי וארבעת אחיי, אבל לא ראיתי אף אחד מהם.

ב-2.6.1944 העבירו אותי לבוכנוולד. מפעלים גרמניים באו לקחת עובדים, ואני נבחרתי לעבוד בבתי זיקוק בעיר Troglitz בגרמניה.

אחרי כמה זמן לקחו אותי מבתי הזיקוק, והלכתי ברגל שבועיים בערך עד גטו טרוזינשטט. אחרי 30 ק"מ היינו מפסיקים. הוציאו את הפרות מהרפת לחצר ואנחנו ישנו שם. בבוקר, כשהתעוררתי, היו מתים סביבי. הגרמנים רשמו כמה אנשים מתו כל יום. השתחררתי ע"י הרוסים ב-8.5.1945 בטרזינשטט.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

אחרי השחרור חליתי בטיפוס ונלקחתי לבית חולים שדה. האחיות הרוסיות היו מסורות מאוד וטיפלו בנו. בחוץ הייתה ערמה של בגדים, והרוסים אפשרו לנו לקחת מכנס אחד וחולצה אחת. הם לא סיפקו לנו אוכל, אז עמדתי ליד דלת המטבח וחיכיתי שיזרקו קליפות תפוחי אדמה. בישלתי אותם במים ואכלתי אותם.

כל אחד שאף להגיע הביתה. קיבלנו כרטיס נסיעה עד הבית דרך כמה תחנות. בכל תחנה קיבלנו דמי כיס. נסעתי לטרנובה, אבל לא מצאתי אף אחד מהמשפחה. איש מבוגר ניגש אליי, ואמר שרוצים להגיע לארץ ישראל אבל הדרך הייתה סגורה. הייתי במחנה עקורים בלנדסברג בגרמניה. משם נסענו לצרפת ועליתי על האוניה אקסודוס. תפסו אותנו והחזירו אותנו לגרמניה. נשארנו בגרמניה במשך שנה. שוב נסעתי לצרפת ועליתי על האוניה קדמה.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

הגעתי לארץ ב-13.6.1948. ישר גייסו אותי לצבא למשך שנתיים.

בשנת 1957 התחתנתי. נולדו לנו שני בנים ובת. יש לנו שמונה נכדים- ארבע בנות וארבעה בנים. יש לנו גם ניין אחד ושתי נינות.

